

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Josefem Strakou ve věci

žalobkyně: **T. H. B.**, narozena X
státní příslušnice Vietnamské socialistické republiky
bytem X
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o **žalobě proti rozhodnutí** žalované ze dne 19. 11. 2020, č. j. CPR-31847-4/ČJ-2020-930310-V243,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla její odvolání a potvrdila rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, odboru cizinecké policie (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 24. 8. 2020, č. j. KRPS-124158-41/ČJ-2020-010031 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobkyni uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst.

1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 176/2019 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), současně byla stanovena doba 6 měsíců, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a dále jí byla stanovena doba k vycestování z území České republiky do 60 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

II. Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

2. Žalobkyně v žalobě namítá porušení § 2 odst. 1 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Podle žalobkyně nebyl zjištěn skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Správní orgány nezjišťovaly a zohlednily rozhodné skutečnosti svědčící v její prospěch, zejména skutečnost, že se žalobkyně snažila o vyřešení své pobytové situace. Správní orgány rovněž nedbaly, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu, a aby byly šetřeny oprávněné zájmy žalobkyně a jejích rodinných příslušníků. Vzhledem k vágně zjištěnému stavu věci správní orgány nemohly přezkoumatelným způsobem posoudit přiměřenost dopadů svých rozhodnutí do žalobkynina soukromého a rodinného života.
3. Žalobkyně rovněž namítá, že se žalovaný dostatečně nevypořádal s jejími odvolacími námitkami a neodstranil zjevnou nezákonnost a nepřiměřenost prvostupňového rozhodnutí. Napadené rozhodnutí proto podle žalobkyně trpí vadou nepřezkoumatelnosti.
4. Žalobkyně dále namítá, že vyhoštěním by bylo nepřiměřeně zasaženo do soukromého a rodinného života nejen jí samotné, ale i její rodiny. Uvádí, že ve Vietnamu má dvě nezletilé děti, o které se stará jejich babička (matka žalobkyně – pozn. soudu). Žalobkyně v České republice obstarává veškeré příjmy na obživu svých dětí i jejich babičky. Bez finanční podpory žalobkyně bude uspokojování jejich základních potřeb vážně ohroženo. Žalobkyně vycestovala do České republiky právě z důvodu, aby si zde našla pracovní uplatnění a dokázala uživit svoji rodinu, čehož by ve Vietnamu nebyla za žádných okolností schopná. V této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016 – 33, a na čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte vyhlášené pod č. 104/1991 Sb. (dále jen „Úmluva o právech dítěte“). Žalobkyně uvádí, že na území České republiky žije již velmi dlouhou dobu, je zde integrována, má zde sociální a především ekonomické zázemí. Domnívá se, že v její současné životní a rodinné situaci není dát zájem státu na jejím vyhoštění. Podle žalobkyně zájem na ochraně soukromého a rodinného života a zájem dítěte jednoznačně převažuje nad zájmem státu na jejím vyhoštění. Odkazuje přitom na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 240/2014 – 35, ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 6/2012 – 29, a ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011 – 60, a dále na rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ve věcech *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, 31. 1. 2006, stížnost č. 50435/99, a *Nunez proti Norsku*, 28. 6. 2011, stížnost č. 55597/09. Podle žalobkyně je třeba dále zohlednit, že pobývala na území bez platného pobytového oprávnění pouze poměrně krátkou dobu, na kterou navazoval nouzový stav.
5. Žalobkyně dále zdůrazňuje, že v jejím případě bylo namísto řízení o správním vyhoštění překvalifikovat na řízení o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců.
6. Žalovaná ve stručném vyjádření k žalobě po posouzení žalobních námitek odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Má za to, že v daném případě postupovala v souladu s právními předpisy, proto navrhl zamítnutí žaloby.

III. Skutková zjištění ze správního spisu

7. Ze správního spisu zjistil soud následující pro věc relevantní skutečnosti:
8. Dne 26. 5. 2020 se žalobkyně dostavila na Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra s žádostí o prodloužení zaměstnanecké karty. Lustrací v Cizineckém informačním systému bylo zjištěno, že dne 29. 2. 2020 skončila platnost zaměstnanecké karty žalobkyně a od 1. 3. 2020 pobývá na území České republiky neoprávněně. Téhož dne bylo s žalobkyní zahájeno řízení o správním vyhoštění.
9. Při výslechu žalobkyně vypověděla (protokol ze dne 26. 5. 2020, č. j. KRPS-124158-15/ČJ-2020-010031), že v České republice pobývá od 1. 4. 2015 za účelem výkonu práce v masokombinátu. Neumí česky, všechny žádosti za ni podávalo personální oddělení masokombinátu. Neví, proč žádost o prodloužení zaměstnanecké karty nebyla podána včas. Skutečnosti, že na území České republiky pobývá neoprávněně, si nebyla vědoma. Dále uvedla, že vyživuje své dvě děti žijící ve Vietnamu, o které se stará jejich babička. Bez finanční pomoci žalobkyně by její děti nevyžily. V České republice nemá žádné závazky ani pohledávky, sociální pojištění a daně řádně platí. Na území nemá žádné přímé příbuzné, bydlí sama na ubytovně, kulturní a společenské vazby zde nenavázala. Nedisponuje dostatkem finančních prostředků na vycestování do Vietnamu, pokryje pouze náklady na živobytí a výživu dětí. V případě návratu do země původu jí nehrozí mučení, trest smrti, nelidské či ponižující zacházení nebo trest. Ve vycestování do vlasti jí nebrání žádná překážka, vrátit se může ke své matce, která ve Vietnamu vlastní dům. Vyhoštění by představovalo velký zásah do soukromého života jí samotné i její rodiny, ve Vietnamu by byla bez finančních prostředků.
10. Ve vyjádření ze dne 3. 6. 2020 žalobkyně uvedla, její nezletilé děti žijící ve Vietnamu (syn ročník 2007 a dcera ročník 2010) jsou na jejím příjmu existenčně závislé. Podle žalobkyně je v nejlepším zájmu jejich nezletilých dětí, aby jim i nadále poskytovala nezbytnou finanční podporu z České republiky. Ve vyjádření ze dne 15. 7. 2020 žalobkyně navrhla, aby byla v řízení opakovaně vyslechnuta, a dále aby byl vyslechnut její bratranec žijící v České republice, který je s její rodinnou situací seznámen. Ve vyjádření ze dne 10. 8. 2020 žalobkyně opakovaně navrhla provedení výsledků.
11. Podle závazného stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 1. 6. 2020, ev. č. ZS51282, je vycestování žalobkyně do Vietnamu možné.
12. Následně správní orgán I. stupně vydal prvostupňové rozhodnutí, ve kterém dospěl k závěru, že žalobkyně pobývala na území České republiky od 1. 3. 2020 bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyla oprávněna, čímž naplnila podmínky pro správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců. V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí uvedl, že si žalobkyně musela být vědoma skutečnosti, že platnost zaměstnanecké karty skončí dne 29. 2. 2020, a měla tak dostatečný časový prostor k podání žádosti o její prodloužení, případně k vyřízení všech záležitostí potřebných k vycestování. Včasnému podání žádosti o prodloužení zaměstnanecké karty nebránil ani vyhlášený nouzový stav, jelikož žalobkyně mohla žádost podat elektronicky nebo prostřednictvím pošty. Správní orgán I. stupně dále uvedl, že se na území České republiky nenachází osoba, vůči níž by měla žalobkyně vyživovací povinnost. Těžiště žalobkynina života je ve Vietnamu, kde žijí její děti a matka. Při zohledňování nejlepšího zájmu nezletilých dětí nelze brát v potaz pouze jejich finanční situaci, ale i možnost osobního kontaktu s jejich matkou. Jelikož žalobkyně nedisponuje platným oprávněním k pobytu

na území, nemůže být v České republice legálně zaměstnána nebo zde vykonávat výdělečnou činnost, a finančně tak podporovat svou rodinu žijící ve Vietnamu. Správní orgán I. stupně shledal, že žalobkyně je zdravá a v produktivním věku, ve Vietnamu jí nic nebrání v začlenění do společnosti a vedení soukromého a rodinného života. Provedení výsledku žalobkyně a jejího bratrance by nepřineslo žádné nové skutečnosti podstatné pro rozhodnutí ve věci. Dále správní orgán I. stupně konstatoval, že v dané věci převažuje veřejný zájem na tom, aby se na území zdržovali pouze cizinci s platným pobytovým oprávněním, nad tím, že vyhoštěním bude jistou měrou zasaženo do soukromého a rodinného života žalobkyně (změna prostředí, finanční situace a osobních vazeb). Tato míra ovšem nedosahuje takové intenzity, aby bylo možné zásah do soukromého a rodinného života považovat za nepřiměřený. Správní orgán I. stupně proto neshledal důvod ke změně kvalifikace správního vyhoštění na rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Při stanovení doby, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na územní členských států Evropské unie, správní orgán I. stupně zohlednil skutečnost, že se ze strany žalobkyně jednalo o první porušení zákona o pobytu cizinců a její dosavadní pobyt na území byl bezproblémový.

13. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, jež žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí zcela ztotožnila se závěry správního orgánu I. stupně.

V. Průběh soudního jednání a posouzení věci soudem

14. Při jednání žalobkyně (prostřednictvím na jednání přítomné substituční zástupkyně) setrvala na své žalobě a v podstatných bodech odkázala na písemné vyhotovení. Dále upozornila na problém s vykonatelností napadeného rozhodnutí. Žalovaná totiž vycházela z úvahy, že lety do země původu existují a že jsou zrušeny pouze lety přímé a nikoliv lety přestupní, avšak již nebrala v potaz, že tyto lety nelze reálně zakoupit, třebaže jsou na internetu inzerovány. V této souvislosti substituční zástupkyně poukázala na závěry rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 8. 2020, č. j. 2 A 31/2020 - 36, který se sice týkal přezkumu rozhodnutí o povinnosti opustit území, nicméně městský soud v něm zavázal správní orgány, aby zkoumaly reálnou možnost vycestování vzhledem k pandemii Covid-19. V nyní posuzované věci je přitom reálná možnost vycestování žalobkyně omezena, neboť v případě zakoupení letů inzerovaných na internetu je zájemce informován, že do Vietnamu nebude reálně vpuštěn, v případě zakoupení letu je let zrušen a zájemci je vystaven voucher na cenu zaplacené letenky. Jediné lety, které létají do Vietnamu, jsou lety repatriační, které jsou však velmi nákladné, pohybují se kolem 2500-3 000 EUR, navíc nejsou v současné době vůbec vypravovány. Navíc je nutno zkoumat, zda repatriační let je reálně funkční a jaká je možnost jeho reálného využití s ohledem na vysokou cenu, která ohromně zatíží rozpočet žalobkyně a její rodiny, přičemž finanční zatížení žalobkyně je už nyní značné, jak je uvedeno v žalobě. Navíc, i kdyby byl repatriační let byl vypraven, tak po příletu je povinnost 14ti denní karantény ve vojenském zařízení, kterou si musí cestující sám hradit, přičemž cena za dne v karanténě je 2 100 000 VND (což je v přepočtu cca 2 100 Kč), což je ovšem značná částka s ohledem na vietnamské poměry, kde průměrná mzda činí kolem 4 000 Kč. Právě s ohledem na měnící se situaci kolem pandemie je nutno důkladně zkoumat reálnou situaci, čemuž však žalovaná nedostála. Konstatování žalované o existenci letů představuje pouze odkaz na lety na internetu, kde sice lze lety vyhledat, ale nelze je reálně zakoupit.
15. Žalovaná, jež se z účasti na soudním jednání omluvila, odkázala na své písemné vyjádření.

16. Nad rámec referátu podstatného obsahu správního spisu soud neprováděl žádné dokazování.
17. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců) osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by bylo nutné přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
18. Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
19. Soud předně konstatuje, že napadené rozhodnutí shledává plně přezkoumatelným, neboť z jeho odůvodnění vyplývá, že na žalobkyniny odvolací námitky bylo přiměřeným způsobem reagováno. Nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů se rozumí opomenutí skutečnosti významné pro posouzení věci, což není totéž jako učinění chybného závěru o dané skutečnosti, jak se zřejmě domnívá žalobkyně. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů proto nelze dovozovat pouze na základě zjištění, že žalovaná odvolacím námitkám nevyhověla a potvrdila závěry správního orgánu I. stupně. V tomto směru nelze přehlédnout, že žalobkyně v žalobě se stěžejním závěrem žalované o přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění do jejího soukromého a rodinného života věcně polemizuje a klade vůči němu vlastní oponenturu, což by u nepřezkoumatelného rozhodnutí těžko připadalo v úvahu.
20. Podstatou sporu je v posuzované věci otázka, zda rozhodnutí o správním vyhoštění nepřiměřeně zasáhne do soukromého nebo rodinného života žalobkyně a jejích dvou nezletilých dětí žijících ve Vietnamu.
21. Tvrzení o zásahu do rodinného a soukromého života žalobkyně vztahovala ke skutečnosti, že v důsledku vyhoštění nebude moci nadále vyživovat své dvě nezletilé děti, o které se ve Vietnamu stará jejich babička. Dále žalobkyně namítala, že na území České republiky žije již velmi dlouhou dobu, je zde integrována, má zde sociální a především ekonomické zázemí.
22. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců „[r]ozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.“
23. K přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života vyhošťovaného cizince Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 Azs 39/2015 – 32, konstatoval: „Za překážku správního vyhoštění je třeba považovat pouze zásah nepřiměřený, přičemž přiměřenost je třeba posuzovat na základě kritérií stanovených zákonem a vyplývajících rovněž z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vztahující se k čl. 8 Úmluvy. Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) imigrační historii cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu

spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2006, Ünner proti Nizozemsku, stížnost č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ESLP ze dne 31. 1. 2006, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, bod 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 - 45). Je tedy v první řadě na správních orgánech, aby při svém rozhodování usilovaly o nalezení spravedlivé rovnováhy mezi zájmy stěžovatele a zájmy společnosti“ (srov. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců).

24. Vztáhne-li soud kritéria výše citované judikatury na nyní posuzovanou věc, pak musí konstatovat, že při porovnávání zájmu státu (České republiky) na regulaci pobytu osob s cizí státní příslušností na straně a zájmem žalobkyně na setrvání na území České republiky na straně druhé hodnotí zájmy tvrzené žalobkyní jako výrazně slabší. Soud samozřejmě nepochybně, že závažnost žalobkynina protiprávního jednání (spočívajícího v pobytu na území bez platného pobytového oprávnění po dobu necelých tří měsíců) je sama o sobě velmi nízká, proto v případě existence rodinné či intenzivnější sociální vazby na území České republiky by uložení správního vyhoštění bylo patrně nepřiměřené. Soud ovšem nemůže přehlédnout, že žalobkyně na území České republiky prakticky žádné rodinné ani sociální vazby vybudované nemá, a to ani po zhruba pěti letech pobytu. Jak sama žalobkyně vypověděla v průběhu správního řízení, bydlí sama na ubytovně a žádné kulturní ani společenské vazby zde nenavázala. Jedinou osobou žijící na území České republiky, se kterou má žalobkyně určitou spojitost, je její (blíže nejmenovaný) bratranec, na kterého ovšem vzpomněla poprvé až ve vyjádření ze dne 3. 6. 2020, naopak ve své výpovědi uváděla, že v České republice žádné příbuzné nemá. Její vztah k bratranci je tedy spíše vzdálený a v žádném případě není natolik intenzivní jako ve vztahu k dětem a matce žijícím ve Vietnamu, které finančně podporuje díky výdělečné činnosti v České republice. Z toho je zřejmé, že právě v zemi původu žijí osoby, k nimž má žalobkyně reálný citový vztah a kteří jsou její rodinou v pravém slova smyslu. Těžiště rodinného žalobkynina rodinného života se tedy nachází ve Vietnamu, nikoliv v České republice. Naopak Česká republika je pro žalobkyni toliko místem výkonu práce a jediná vazba k tomuto území je vazba ekonomická. V situaci, kdy cizinci pracující v České republice mají svůj sociální život omezený v zásadě jen na prostředí ubytovny a rodinné zázemí mají v zemi původu, zpravidla nelze uvažovat o pevných vazbách k území, aby bylo možno uložení správního vyhoštění považovat za nepřiměřené, a to bez ohledu na případnou bezúhonnost daného cizince (srov. závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2020, č. j. 9 Azs 219/2020 - 25, bod 14). Nejinak je tomu i v nyní posuzované věci, kdy těžiště soukromého a rodinného života žalobkyně je zjevně ve Vietnamu, a proto nutnost opustit území České republiky v důsledku správního vyhoštění nelze hodnotit jako nepřiměřený zásah do jejího soukromého nebo rodinného života.
25. Argumentuje-li žalobkyně, že díky pobytu na území České republiky může vyživovat svou rodinu, čehož by ve Vietnamu nebyla za žádných okolností schopná, pak soud konstatuje, že otázku nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života nelze vykládat natolik široce, aby o ní bylo možno uvažovat jako o nároku vůči hostitelské zemi na zajištění výdělečných příležitostí. Zde soud souhlasí se závěrem správního orgánu I. stupně (potvrzeného žalovanou), že zájem dítěte nelze poměřovat pouze finanční situací rodiny (ekonomicky), ale také jeho zájmem na osobní kontakt s matkou. Jakkoli soud připouští,

že argumentace správních orgánů ve vztahu k této otázce je místy poněkud neobratná (a jistě si lze představit přesvědčivější odůvodnění), tak ve svém jádru je správná, neboť zájem dětí na osobní styk s rodičem není o nic méně významný (ne-li významnější) než zájem dětí na zajištění výživy ze strany svého rodiče (srov. též § 858 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů). Jak k této problematice uvedl Nejvyšší správní soud: *„Při vážení obou výše definovaných protichůdných zájmů vzal Nejvyšší správní soud v potaz skutečnost, že **rodinný život není zdaleka představován pouhou vyživovací povinností**, na kterou žalovaná v napadeném rozhodnutí odkazovala a kterou by jistě stěžovatel mohl plnit ze své domovské země (resp. i z jakékoli jiné země). Jeho podstata je naopak v udržování pravidelných osobních kontaktů a upevňování vzájemných vztahů (...) Přestože je zájem nezletilých dětí nezbytné považovat za středobod úvah o přiměřenosti rozhodnutí vzhledem k soukromému a rodinnému životu stěžovatele, nelze dospět bez dalšího k závěru, že dopady rozhodnutí budou nepřiměřené jen proto, že stěžovatel je otcem dvou nezletilých dcer. Kritérium nejlepšího zájmu dítěte je jedním z vícera zájmů, které je potřeba zvažovat (srov. shora citovaný nálezn Ústavního soudu, sp. zn. IV. ÚS 950/19). Podstatný je zejm. **reálný kontakt stěžovatele s rodinou a reálná potřeba dětí setrvat s oběma rodiči**. Pro účely tohoto posouzení hrají podstatnou roli tvrzení samotného stěžovatele. To však neznamená, že z nich správní orgány budou bez dalšího vycházet a považovat je za absolutní, aniž by zohlednily další okolnosti vypovídající o skutečném rodinném životě cizince. V opačném případě by totiž správní orgány musely v případech, kdy je cizinec rodičem nezletilého dítěte, bez dalšího dospět k závěru o nepřiměřenosti dopadů správního rozhodnutí. Takový závěr je však neudržitelný a zcela neguje podstatu ustanovení, podle kterého správní orgány o správním vyhoštění stěžovatele rozhodly“* (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019 – 33, body 28 až 29, zvýraznění doplněno zdejšími soudem). Jakkoli se případ řešený ve výše citovaném rozsudku týkal skutkově odlišné věci (jednalo se o cizince, který byl odsouzen za trestnou činnost, avšak zároveň měl nezletilé děti žijící na území České republiky), tak nosné závěry o tom, že rodinný život nelze omezovat na vyživovací povinnost, neboť jeho podstata tkví v udržování osobních kontaktů a upevňování vzájemných vztahů, jsou přenositelné i na nyní posuzovanou věc. Proto nelze přisvědčit žalobní argumentaci, že by zájem dětí ve smyslu čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte měl být interpretován toliko jako zájem na zajištění vyšší životní úrovně, což je hlediska kvality rodinného života jediný benefit, který nezletilým dětem plyne z pobytu jejich matky (žalobkyně) na území České republiky. Proti tomu stojí faktické odloučení nezletilých dětí od matky a riziko oslabení vzájemných citových vazeb mezi dětmi a jejich rodičem, které v dané situaci (žalobkyně pobývající v Česku a děti žijící ve Vietnamu) rozhodně nelze považovat za zanedbatelné. Při poměření těchto zájmů (tj. zájmu na sociálně-emočním vývoji dítěte vůči zájmu výhradně ekonomickému) soud dospěl k závěru, že důsledky napadeného rozhodnutí (tj. povinnost žalobkyně opustit území České republiky a nemožnost na něj vstoupit po dobu šesti měsíců) nejsou v rozporu se zájmy nezletilých dětí natolik, aby bylo možno hovořit o nepřiměřeném zásahu o žalobkynina osobního a rodinného života.

26. Poukazuje-li žalobkyně v souvislosti s namítaným rozporem se zájmy na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016 – 33, pak je třeba podotknout, že zmiňovaný rozsudek se týkal situace cizinky, které se na území České republiky narodila dcera, k níž bylo určeno otcovství účelově učiněným prohlášením českého občana, přičemž krajský soud i správní orgány v dané věci nesprávně dovodily, že takové situaci se otázkou dopadů do soukromého a rodinného života není třeba zabývat.

Právě toto opomenutí bylo nosným důvodem pro zrušení rozsudku krajského soudu i rozhodnutí správního orgánu Nejvyššímu správním soudem. To však není případ nyní posuzované věci, kdy se žalovaná i správní orgán I. stupně dopadem do soukromého a rodinného života žalobkyně výslovně zabývaly, leč dovodily, že zde nepřiměřený dopad není, a to zejména s ohledem na pobyt žalobkyniných dětí ve Vietnamu (viz předchozí odstavec). Navíc zmiňovaný (žalobkynin odkazovaný) rozsudek Nejvyššího správního soudu nevyslovoval žádný kategorický závěr, že by existence rodičovství cizince k nezletilému dítěti automaticky představovala nepřiměřenost dopadů rozhodnutí kvůli porušení zájmů dítěte (jak se patrně snaží podsunout autor žaloby), naopak v bodě 15 zmiňovaného rozsudku Nejvyšší správní soud výslovně uvedl: *„Dle judikatury Nejvyššího správního soudu při posuzování rozsahu narušení soukromého a rodinného života je nutné zkoumat nejen vliv na ekonomický, osobní a rodinný život cizince, ale i na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo pobývat na území ČR na základě samostatného pobytového oprávnění (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 – 39, či ze dne 27. 2. 2014, č. j. 9 Azs 41/2014 – 34)“* [zvýraznění doplněno zdejším soudem]. Přesně o tuto situaci se zde ovšem nejedná, neboť rodinní příslušníci žalobkyně nejenže nedisponují žádným samostatným pobytovým oprávněním, ale navíc i fakticky žijí mimo území České republiky (ve Vietnamu).

27. Za důvodnou soud neshledal rovněž žalobní námitku na překvalifikaci řízení o správním vyhoštění na řízení o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců. Skutkový stav zjištěný správními orgány nelze podřadit pod žádný z důvodů vymezených ve smyslu § 50a odst. 1 písm. a) až c) zákona o pobytu cizinců. Aplikace § 50a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců je vyloučena, neboť žalobkyně není cizinkou mladší 15ti let. Aplikace § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců je rovněž vyloučena, neboť žalobkyně není cizinkou mladší 15ti let. Aplikace § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců by připadala v úvahu teprve v případě, pokud by bylo shledáno, že by důsledky správního vyhoštění představovaly nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně. Jak ovšem bylo podrobně vyloženo v předchozích odstavcích, tato možnost zde správními orgány správně shledána nebyla. Konečně aplikace § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců by připadala v úvahu teprve tehdy, nebyly-li by shledány jiné důvody pro uložení správního vyhoštění, které zde ovšem dány nejsou. Soudu tudíž není zřejmé, z čeho žalobkyně dovozuje požadavek na překvalifikaci.
28. Za důvodnou nelze považovat ani námitku, že na dobu po pozbytí pobytového oprávnění navazovalo období nouzového stavu. Jak plyne z obsahu správního spisu, žalobkyně pozbyla pobytové oprávnění (skončila jí platnost zaměstnanecké karty) dne 29. 2. 2020, avšak nouzový stav byl v České republice vyhlášen až dne 12. 3. 2020, tedy více než dva týdny poté. Vyhlášení nouzového stavu tudíž nemělo žádný vliv na možnost požádat závčas o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty. Navíc ani v období nouzového stavu (a to nejen v tom trvajícím od 12. 3. 2020 do 17. 5. 2020) nebyl zastaven příjem podání vůči orgánům veřejné moci, provozní omezení úřadů se projevila toliko na době vyřizování.
29. Pokud jde o namítanou nerealizovatelnost výkonu rozhodnutí, pak soud předně zdůrazňuje, že tato námitka byla vznesena poprvé až při jednání, tedy již po lhůtě pro podání žaloby, v tomto rozsahu jde tedy o její nepřípustné rozšíření (§ 71 odst. 2 věty druhé s. ř. s.). Soud však přesto považuje vhodné se k těmto námitkám vyjádřit alespoň nad rámec. K tomu uvádí, že nemožnost provést výkon by mohla zakládat nevykonatelnost rozhodnutí správního orgánu leda tehdy, pokud by výrok rozhodnutí ukládal povinnost,

jež by byla objektivně neproveditelná, a tedy by nařízení výkonu rozhodnutí nebylo myslitelné za žádné situace. O takový případ se však zjevně nejedná. Omezení týkající se průběhu výkonu rozhodnutí kvůli pandemické situaci jsou zjevně jen dočasné povahy a nijak nenásvědčují tomu, že by výkon napadeného rozhodnutí (ve spojení s prvostupňovým) byl objektivně nemožný. Navíc pro rozhodnutí správního orgánu je stěžejní skutkový a právní stav v době jeho vydání, proto objeví-li se později nějaké skutečnosti, které omezují či znemožňují provést výkon rozhodnutí, pak toto v žádném případě nelze považovat za pochybení při vydávání správního rozhodnutí či dokonce za nezákonnost tohoto rozhodnutí. Odkazovala-li substituční zástupkyně při jednání na závěry rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 8. 2020, č. j. 2 A 31/2020 – 36, pak zde apelovaný požadavek na realizovatelnost se týkal případu uložení povinnosti opustit území a je třeba jej chápat v tom smyslu, že nemůže-li cizinec kvůli omezením souvisejícím s pandemií Covid-19 bez své viny dobrovolně splnit povinnost opustit území, pak mu to nelze klást k tíži a vytýkat mu protiprávnost jednání. V žádném případě nelze tyto závěry chápat tak, že by pozdější (navíc z povahy věci dočasná) nemožnost výkonu dříve vydaného správního rozhodnutí paušálně zakládala jeho nezákonnost či věcnou nesprávnost.

30. S ohledem na výše uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
31. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která byla ve věci úspěšná, žádné náklady nad rámec její běžné činnosti nevznikly (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 14. ledna 2021

Mgr. Josef Straka, v. r.

samosoudce